

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 2Svk/25/2023
Identifikačné číslo spisu: 5021200314
Dátum vydania rozhodnutia: 26. júna 2024
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: predsedníčka senátu, sudkyňa spravodajkyňa
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:5021200314.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD., JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci žalobcu/sťažovateľa: Združenie domových samospráv, o. z., so sídlom: Rovniankova 1667/14, 851 02 Bratislava, IČO: 31 820 174, právne zast.: Tkáč & Partners, s. r. o., so sídlom: Hrnčiarska 29, 040 01 Košice, IČO: 53 929 691, proti žalovanému: Okresný úrad Žilina, so sídlom: Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina, za účasti ďalšieho účastníka: GARDENS development, s. r. o., so sídlom: Sládkovičova 6, 010 01 Žilina, IČO: 46 643 346, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-ZA-OSZP3-2020/024025-002 zo dňa 25.05.2020, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Správneho súdu v Banskej Bystrici č. k. ZA-30S/112/2021-102 z 19. júla 2023, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť zamietá.
- II. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky účastníkom konania právo na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

Odôvodnenie

I. Konanie pred orgánmi verejnej správy

1. Na základe žiadosti žiadateľa GARDENS development, s. r. o., so sídlom: Sládkovičova 6, 010 01 Žilina, IČO: 46 643 346, ktorého obchodné meno a sídlo bolo v čase podania žiadosti: G-FIN s. r. o., so sídlom: Námestie Andreja Hlinku 816/3, 010 01 Žilina (ďalej len „žiadateľ“) v zastúpení spoločnosťou: ALORA STORE, s. r. o., so sídlom: Škultétyho 2869/30, 010 01 Žilina, IČO: 46 279 733, vydalo Mesto Žilina, odbor životného prostredia (ďalej len „prvostupňový správny orgán“) dňa 02. 03. 2020 rozhodnutie č. 15755/2019-10433/2020-OŽP-SKU, ktorým bol vydaný súhlas na výrub 73 ks drevín a 2455 m² náletových krovín na parc. č. XXXX/X, XXXX. a XXXX, k. ú. G., vlastníkom ktorých je žiadateľ, a to podľa inventarizácie - príloha č. 1 k rozhodnutiu č. s. 15755/2019-10433/2020-OŽP-SKU, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť napadnutého rozhodnutia. V súlade so zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej len „Zákon o ochrane prírody a krajiny“) uložil prvostupňový správny orgán povinnosť uskutočniť náhradnú výsadbu na parc. č. XXXX/X, XXXX. a XXXX, k. ú. G., a to tak, ako je bližšie špecifikovaná v napadnutom rozhodnutí a zastavil

konanie v časti týkajúcej sa výrubu 5 ks drevín, 2 ks drevín druhu čerešňa (*Cerasus avium*) s obvodom kmeňov 40 cm nameraných 130 cm nad zemou, 2 ks drevín breza (*Betula pendula*) s obvodom kmeňov 40 cm nameraných 130 cm nad zemou a 1 ks dreviny druhu lipa (*Tilia platyphyllos*) s obvodom kmeňa 40 cm nameraných 130 cm nad zemou, rastúce na parc. č. XXXX/X, k. ú. G..

2. O podanom odvolaní Združenia domových samospráv, o. z. (ďalej len „občianske združenie“ alebo „žalobca“) proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu rozhodol Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „žalovaný“ alebo „odvolací orgán“) rozhodnutím zo dňa 25.05.2020, č. OU-ZA-OSZP3-2020/024025-002, ktorým zamietol podané odvolanie a potvrdil napadnuté rozhodnutie.

3. V odôvodnení rozhodnutia žalovaný k námietke týkajúcej sa Aarhuského dohovoru a Charty základných práv EÚ uviedol, že občianskemu združeniu nebolo odopreté právo k informáciám, účasti na rozhodovacom procese ani prístup k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia. Poukázal pri tom najmä na to, že prvostupňový správny orgán dal možnosť účastníkom konania vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré mali slúžiť k vydaniu rozhodnutia, keďže prvostupňový správny orgán listom zo dňa 10.02.2020 oboznámil účastníkov konania, že vo veci predmetnej žiadosti zhromaždil rozhodujúce podklady na vydanie rozhodnutia a teda ukončil zisťovanie skutkového stavu veci a obstarávania podkladov pred vydaním rozhodnutia a dal možnosť účastníkom konania oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia. Prvostupňový správny orgán oboznámil účastníkov aj s ich právom, ktoré majú v zmysle § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) a možnosťou vyjadrenia sa ku kompletnému spisovému materiálu. Predmetné rozhodnutie žalovaného nadobudlo právoplatnosť dňa 02.06.2020.

II. Konanie pred správnym súdom

4. Rozhodnutie žalovaného napadol žalobca správnou žalobou z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov (§ 191 ods. 1 písm. d) SSP), skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia je v rozpore s administratívnymi spismi alebo v nich nemá oporu (§ 191 ods. 1 písm. f) SSP) a v konaní došlo zároveň aj k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia vo veci samej (§ 191 ods. 1 písm. g) SSP).

5. Správny súd preskúmal napadnuté rozhodnutia v rámci žalobných dôvodov a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia vydané správnymi orgánmi boli v súlade so zákonom, a preto žalobu podľa § 190 SSP zamietol.

6. K žalobným bodom týkajúcich sa nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia v súhrne uviedol, že žalobná námietka nie je dôvodná,

- 1/ k námietke, že prvostupňový ani druhostupňový orgán si pri rozhodovaní nezaobstarali všetky podklady na spoľahlivé určenie spoločenskej hodnoty drevín, o ktorých výrub sa jedná, správny súd uviedol, že v rozhodnutí prvostupňového správneho orgánu je uvedená príloha č. 1, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto rozhodnutia a uvádzajú sa v nej práve údaje týkajúce sa výpočtu spoločenskej hodnoty drevín, o ktorých výrub ide. Spoločenská hodnota týchto drevín bola vypočítaná podľa v tom čase platnej vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej len „vyhláška“). Prvostupňový správny orgán prevzal vypočítanú spoločenskú hodnotu drevín zo žiadosti žiadateľa, avšak preskúmaním administratívneho spisu správny súd zistil, že prvostupňový správny orgán vykonal ústne pojednávanie na mieste samom za účelom preverenia žiadosti žiadateľa, pričom prvostupňový správny orgán sa na základe miestneho zisťovania stotožnil s daným výpočtom spoločenskej hodnoty drevín, použitými prirážkovými indexmi a vyhodnotil výpočet spoločenskej hodnoty drevín za správny. Uvedený spôsob správny súd vyhodnotil ako rýchly a hospodárny. Ak by aj prvostupňový správny orgán, vyčíslňoval spoločenskú hodnotu drevín nanovo, tak by sa dopracoval k rovnakému výsledku, nakoľko pravidlá výpočtu spoločenskej hodnoty drevín vo vyhláške sú dané jasne a jednoznačne. Na základe uvedeného správny súd túto žalobnú námietku vyhodnotil ako nedôvodnú.

- 2/ k námietke nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia, ktoré spočívalo podľa žalobcu aj v tom, že žalovaný neuviedol minimálny obvod stromov náhradnej výsadby, a preto nie je možné zistiť, či bola náhradná výsadba stanovená v dostatočnej miere, správny súd uviedol, že v rozhodnutí prvostupňového správneho orgánu bolo presne zadefinované, akú veľkosť (obvod) kmienka majú mať sadenice drevín určených na náhradnú výsadbu. Podľa správneho súdu zrejme, že pri náhradnej

výsadbe bola uvedená buď veľkosť kmienka sadeníc určených na náhradnú výsadbu alebo minimálnu výšku sadeníc určených na náhradnú výsadbu.

- 3/ k námietke nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu v tom, že si nezaobstaral všetky potrebné podklady na rozhodnutie ako napríklad analýzy či posudky, správny súd uviedol, že žalobca túto námietku nevzniesol v odvolacom konaní, ale až v súdnom konaní. V tomto smere správny súd poukázal na odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, ktorý sa podľa správneho súdu dostatočne vysporiadal s návrhmi žalobcu na doplnenie ďalších podkladov. Prvostupňový správny orgán nepovažoval doloženie ďalších dokumentov za potrebné, keďže mal dostatok podkladov na to, aby jeho rozhodnutie vychádzalo zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Prvostupňový správny orgán nebol podľa správneho súdu povinný zabezpečiť ďalšie podklady podľa uváženia žalobcu, keď už mal všetky podklady na to, aby vydal rozhodnutie, ktoré bude vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci, čomu tak bolo aj v tomto prípade. Na základe uvedeného táto žalobná námietka nespochybnila dostatočné odôvodnenie rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu,

- 4/ k námietke absencie výpočtu spoločenskej hodnoty drevín, o ktoré ide, správny súd poukázal na bod 30 svojho rozsudku, kde sa s tou námietkou vysporiadal v rámci spochybnenia nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia správneho orgánu. Správny súd k výpočtu spoločenskej hodnoty drevín doplnil, že základná spoločenská hodnota drevín určených na výrub bola vypočítaná na hodnotu 56 511,00 Eur s následne s použitím indexov, ktoré sú vedené pod tabuľkou v časti „Legenda“ bola stanovená výsledná indexovaná spoločenská hodnota, ktorá predstavuje sumu 40 687,92 Eur. S ohľadom na uvedené správny súd nepovažoval túto žalobnú námietku za dôvodnú,

- 5/ k námietke týkajúcej sa neupovedomenia o ukončení dokazovania v druhostupňovom konaní a neposkytnutiu priestoru na vyjadrenie a návrh nových dôkazov podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku, správny súd uviedol, že žalovaný neporušil žiadne zákonné ustanovenie, keď podľa žalobcu účastníkov neupovedomil o ukončení dokazovania v druhostupňovom konaní a nedal im priestor na vyjadrenie a návrh nových dôkazov podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku, pretože žalovaný ako odvolací orgán zistil, že túto povinnosť si prvostupňový správny orgán splnil a odvolací orgán nevykonával ďalšie dokazovanie a vychádzal len zo spisového materiálu, ktorý mu predložil prvostupňový správny orgán, s ktorým mal žalobca možnosť oboznámiť sa. S ohľadom na uvedené žalobnú námietku vyhodnotil správny súd za nedôvodnú,

- 6/ k námietke nedoručenia kópie spisu a upierania možnosti podať kvalifikované vyjadrenie vo veci a porušenia povinnosti podľa § 3 ods. 2 Správneho poriadku správny súd uviedol, že žalobca by mal možnosť vyhotovenia kópií (vrátane kópií na elektronických nosičoch) zo spisu v rámci jeho aktívneho úkonu nazerania do spisu, pokiaľ by ho využil. Keďže právo na nazeranie do spisu, na ktoré ho prvostupňový orgán vyzval, žalobca nevyužil, nemohol byť na tomto práve podľa názoru správneho súdu ukrátený,

- 7/ k námietke porušenia povinnosti v zmysle Správneho poriadku, Aarhuského dohovoru a Ústavy SR, tým, že mu prvostupňový orgán nedoručil kópiu spisu o ktorú požiadal správny súd uviedol, že ustanovenie § 33 ods. 2 Správneho poriadku si nemožno zamieňať s ustanovením § 23 ods. 1 Správneho poriadku. Žiadne ustanovenia právneho predpisu prvostupňovému orgánu nijako nebránili dať žalobcovi možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia v zisťovacom konaní tak, že sa s ich obsahom oboznámi nahliadnutím do spisu, tak, ako to urobil zmieneným úkonom. Z obsahu (listu z 10.02.2020) prvostupňového orgánu zrozumiteľne vyplýva, že umožnil žalobcovi vyjadriť sa k označeným podkladom rozhodnutia formou nahliadnutia do spisu v jeho priestoroch, na čo mu stanovil lehotu. Teda v žiadnom prípade nebolo ust. § 33 ods. 2 Správneho poriadku nahradené ust. § 23 ods. 1, 4 tohto zákona. Správny súd sa stotožnil s názorom, že samotné oprávnenie účastníka konania podľa z ust. § 23 ods. 1 Správneho poriadku nemôže automaticky predstavovať splnenie povinnosti správneho orgánu v zmysle § 33 ods. 2 Správneho poriadku, čo by bolo v rozpore s jeho významom a účelom. Prvostupňový orgán žalobcovi právo na vyjadrenie k podkladom rozhodnutia (po nahliadnutí do spisu) umožnil. Žalobca ho nevyužil, a vzhľadom na uvedené, sa tak domáha súdnej ochrany svojho práva, ktoré porušené nebolo,

- pokiaľ sa žalobca v súvislosti s neposkytnutím spisového materiálu v elektronickej podobe odvoláva na Aarhuský dohovor, správny súd poznamenal, že cieľom tohto dohovoru je umožniť účastníkom za podmienok určených vnútroštátnym právom prístup k informáciám, avšak nie tým, že na požiadanie žalobcu bude správny orgán sprístupňovať a zasielať spisové materiály účastníkom konania. Uvedený

dohovor apeluje na príslušné orgány umožniť účastníkovi konania prístup do spisu, čo značí, že k porušeniu zákona a k porušeniu tohto dohovoru by došlo iba v prípade, ak by správny orgán akýmkoľvek spôsobom zamedzil účastníkovi konania prístup k spisu, nahliadnutie, zabezpečenie si fotokópie a pod. V danom prípade však táto skutočnosť zo strany správnych orgánov nebola zistená správnym súdom, a preto považuje správny súd konanie a postup správnych orgánov za súladný s Aarhuským dohovorom,

- nezaslaním elektronickej podoby administratívneho spisu žalobcovi nebolo žalobcovi upreté právo podať kvalifikované vyjadrenie vo veci, keďže toto právo mal a nebolo zistené ani porušenie povinnosti podľa § 3 ods. 1 Správneho poriadku, keďže tieto povinnosti boli dodržané, a to s ohľadom na to, že správny súd nezistil, že by správne orgány nepostupovali v súlade so zákonom a inými právnymi predpismi, a preto túto žalobnú námietku vyhodnotil ako nedôvodnú,

- 8/ k námietke nezákonnosti a nepreskúmateľnosti rozhodnutia, ktorú žalobca odôvodnil tým, že žalovaný konflikt medzi vlastníckym právom a právom na životné prostredie nevyriešil pomocou spravodlivej rovnováhy a neodôvodnil zásah do práva na životné prostredie správny súd uviedol, že prvostupňový správny orgán sa dostatočne vysporiadal so zásahom do životného prostredia, pričom správny súd v tomto smere poukázal najmä na náhradnú výsadbu. Podľa správneho súdu bolo dostatočne jasné, že nebolo uprednostnené vlastnícke právo pred právom na životné prostredie,

- 9/ k námietkam nepreskúmateľnosti rozhodnutí správny súd uviedol, že boli vyhodnotené ako nedôvodné, pretože boli len všeobecným vyjadrením nesúhlasu žalobcu s napadnutým rozhodnutím. Podľa správneho súdu napadnuté rozhodnutia majú všetky náležitosti vyžadované Správnym poriadkom, sú jasné a zrozumiteľné a odôvodňujú jednotlivé výroky rozhodnutia,

- 10/ k námietke nezákonnosti rozhodnutia správny súd uviedol, že samotný fakt, že závery, na ktorých bolo napadnuté rozhodnutie založené, nie sú v súlade s názormi žalobcu, nepreukazujú ich nezákonnosť. Bez vyjadrenia jasného stanoviska k súvisu týchto námietok so zákonnosťou napadnutého rozhodnutia, tzn. k otázke v čom konkrétne sa žalovaný mylil (pri hodnotení podkladov a pri právnom posúdení veci) a z akých dôvodov, pokiaľ rozhodol spôsobom uvedeným v napadnutom rozhodnutí, vo svojej podstate nie sú tieto námietky ničím iným len vyjadrením vlastného názoru, resp. všeobecného nesúhlasu s hodnotením žalovaného. Na základe uvedeného správny súd žalobnú námietku spočívajúcu v nezákonnosti rozhodnutia vyhodnotil ako nedôvodnú.

III. Kasačná sťažnosť žalobcu /stanovisko žalovaného

7. Rozsudok správneho súdu napadol kasačnou sťažnosťou žalobca z dôvodu, že správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g) SSP).

8. Sťažovateľ odôvodňuje podanú kasačnú sťažnosť na základe skutočností, že:

- správny súd nesprávne právne posúdil žalobnú námietku nedostatočného odôvodnenia, a to vo vzťahu k právu na realizáciu výrubu. Správny orgán má povinnosť porovnávať a vyvažovať vlastnícke právo navrhovateľa, ktoré obsahuje aj právo nakladať s majetkom s právom na priaznivé životné prostredie, ktoré patrí celej verejnosti. Až v prípade, ak právo verejnosti na priaznivé životné prostredie nebude ohrozené, resp. pri porovnaní týchto dvoch práv budú splnené podmienky na udelenie súhlasu s výrubom možno takéto rozhodnutie považovať za zákonné a vydané na základe náležite zisteného stavu. Takéto „vyvažovanie“ práv v administratívnom konaní neprebehlo a tým, že správny súd predmetný postup správneho orgánu nevzhliadol ako postup nezákonný, je nesprávnym právnym posúdením veci,

- sťažovateľ poukazuje na rozsudok NS SR sp. zn. 10Sžo/74/2016, v zmysle ktorého len samotný záujem žiadateľa na výrub stromov nie je dostatočným dôvodom na vydanie povolenia, takéto stanovisko teda možno zaujať len na základe posúdenia ekologických a estetických funkcií dreviny a vplyvov na zdravie človeka,

- sťažovateľ tvrdí, že správny súd postupoval nesprávne a dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu udeľovaniu výnimky z ochrany drevín, kedy len skutočnosť, že výrub dreviny nie je zakázaný ešte nestačí na to, aby bol výrub odôvodnený, ale naopak len odôvodnenosť výrubu v zmysle ZoPK zakladá možnosť udelenia súhlasu s výrubom,

- poukázal na to, že Súdny dvor Európskej únie poskytol právne záväzný výklad čl. 4 ods. 2 písm. k/, čl. 11, čl. 168 ods. 1 a čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ, prostredníctvom rozsudku veľkej komory Súdneho dvora z 15. januára 2013 Jozef Križan a i. proti Slovenskej inšpekcii životného

prostredia vo veci Pezinská skládka č. C-416/10 (ďalej len „Rozsudok Pezinská skládka“), na základe ktorých sa ekonomický záujem podriaďuje záujmu environmentálnemu,

- vo vzťahu k neposkytnutiu podkladov rozhodnutia správny súd vec nesprávne právne posúdil. Správny orgán sa nemôže svojvoľne poskytovať resp. neposkytovať podklady rozhodnutia na základe žiadosti. Namiesto odoslania elektronickej správy musí účastník konania prísť osobne do sídla správneho orgánu a nafotiť alebo nakopírovať si dokumenty, ktoré správny orgán vytlačil z elektronickeho spisu. Takýto postup nemožno považovať za uľahčovanie prístupu k informáciám o životnom prostredí, čo je porušením záväzku Slovenskej republiky podľa čl. 3 Aarhuského dohovoru. Správny súd nesprávne právne posúdil nezaslanie podkladov rozhodnutia, pričom nesprávne právne posúdil zákonné predpoklady o poskytnutie informácií o životnom prostredí, v tomto prípade podkladov rozhodnutia na základe ktorého bol povolený výrub. Podaním žiadosti podľa čl. 4 Aarhuského dohovoru sťažovateľovi vznikol právny nárok na poskytnutie týchto podkladov. Vzhľadom ku skutočnosti, že sa jedná konanie s prvkom aplikácie práva Európskej únie je možné aplikovať Chartu základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“). Neposkytnutím podkladov a vytváraním prekážok verejnosti pri prístupe k informáciám o životnom prostredí boli porušené práva verejnosti podľa čl. 37 a čl. 41 Charty a na priaznivé životné prostredie ako aj dobrú správu vecí verejných,

- neposkytnutím ochrany správnym súdom navyše bolo porušené právo sťažovateľa podľa čl. 47 charty na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces,

- správny súd nesprávne vyhodnotil aj námietku sťažovateľa vo vzťahu k porušeniu ustanovení Aarhuského dohovoru o prístupe k informáciám. Vzhľadom ku skutočnosti, že neboli zverejnené informácie nemohla sa verejnosť domáhať svojich práv nakoľko si správne orgány nesplnili svoje povinnosti ohľadom jej informovania. Pokiaľ sťažovateľ uvádza, že boli porušené práva verejnosti, nemyslí tým len seba ako reprezentanta verejnosti, ale verejnosť ako takú. Rovnako správny súd nesprávne právne posúdil námietku neposkytnutia podkladov, ktoré majú byť k dispozícii verejnosti. Ak by správny orgán postupoval zákonne, táto námietka žalobcu by ani nevznikla. Správny orgán nesprávne zamieňa informovanie verejnosti a informovanie účastníka konania, pričom nezohľadňuje postavenie verejnosti ako subjektu sui generis,

- správne orgány a aj správny súd si zamieňajú žalobcu za samostatný subjekt práva a nie ako reprezentanta verejnosti, ktorá vo svojej podstate je subjektom sui generis a teda nemožno na jednotlivých reprezentantov verejnosti vzťahovať práva, ktoré patria celej verejnosti,

- sťažovateľ má za to, že správny orgán použil procesné prostriedky takým spôsobom, že boli porušené práva verejnosti v zmysle čl. 44 a 45 Ústavy SR. Procesný postup, kedy správne orgány účelovo používajú procesné prostriedky správneho poriadku spôsobom, ktorý odporuje osobitným právnym predpisom, ale aj európskym právnym predpisom je zneužívacím a šikanóznym výkonom verejnej správy,

- sťažovateľ tvrdí, že nebolo zo strany správnych orgánov postupované v zmysle „princípov dobrej verejnej správy“ (Good Governance, Good Administration, majúce základe v literatúre, judikatúre európskych inštitúcií a niektorých dokumentoch najmä Rady Európy, a to v odporúčaniach a rezolúciách Výboru ministrov Rady Európy a Európskej únie). Tieto princípy vo svojej podstate znamenajú výkon právomoci správneho orgánu ako službu občanom, nezneužívanie voľnej úvahy správneho orgánu a výkon jeho právomoci len za účelom ustanoveným zákonom. Sťažovateľ poukazuje napr. na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 10Sžo/38/2015 zo dňa 25.05.2016 a rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 10Asan/3/2017 zo dňa 27.04.2018. Správny súd sa nezaoberal, či postup správneho orgánu je v súlade s princípmi dobrej verejnej správy, ale skúmal činnosť sťažovateľa namiesto preskúmania zákonnosti rozhodnutia. Nutnosť dobrého správneho postupu, zákonnosti a správnosti rozhodnutí orgánov verejnej moci v súlade s princípmi Good Governance a Good Administration je rovnako ako ochrana práva na priaznivé životné prostredie verejným záujmom, nakoľko smeruje k budovanie viery v právny štát a dôveru k správnosti rozhodnutia orgánov verejnej moci. Tak rozhodnutie správneho orgánu napadnuté správnu žalobou ako aj rozsudok krajského súdu sú v priamom rozpore s týmito princípmi, a teda nemôžu obstáť.

Prejudiciálne otázky

Sťažovateľ požiadal kasačný súd o polozenie otázok o súladnosti aplikácie práva v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie so zmluvami v zmysle čl. 267 ZF EÚ.

Žiadosť odôvodnil na základe absencie eurokonformného výkladu a aplikácie práva v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona EIA, Smernice EIA a Aarhuského dohovoru, a to správnymi orgánmi v prvom aj druhom stupni a rovnako krajským súdom, ktorý preskúmaval zákonnosť napadnutého rozhodnutia,

- sťažovateľ uviedol, že trvá na to, aby kasačný súd požiadal o prejudiciálne konania SD EÚ, o záväzný výklad práva, najmä so zameraním na procesné inštitúty, podanie odôvodneného stanoviska, podanie odvolania, inštitút doplňujúcej informácie a inštitút konzultácie, a to ako v tom smere, že tieto inštitúty slúžia práve verejnosti, a v prípade ak si ich verejnosť uplatňuje /nárokuje sú pre správne orgány Slovenskej republiky kogentné, resp. do akej miery sa postup slovenských orgánov ako aj súdnych orgánov môže líšiť od toho ako sú upravené v Aarhuskom dohovore, Smernici EIA ako aj ostatných relevantných právnych predpisov práva Európskej únie,

- sťažovateľ žiada, aby sa kasačný súd obrátil na Súdny dvor EÚ s nasledovnými otázkami:

a/ Či samotné vyžadovanie informácií v konaniach vo veciach životného prostredia je zneužívaním práva, ktoré priznáva Aarhuský dohovor verejnosti a zaväzuje Slovenskú republiku ako stranu dohody,

b/. Či absencia porovnania environmentálneho záujmu na zachovaní drevín a hospodárskeho záujmu na povolení výrub je v súlade s právom EÚ a závermi rozsudku Pezinská skládka.

9. Sťažovateľ navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť správne súdu na ďalšie konanie.

10. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril tak, že ju navrhol ako nedôvodnú zamietnuť, nakoľko sťažovateľ vo svojej kasačnej sťažnosti neuvádza žiadne nové skutočnosti, ktoré boli už uvedené v správnej žalobe proti napadnutému rozhodnutiu žalovaného a v odvolaní proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu. Žalovaný uviedol, že naďalej zastáva názor, že pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu postupoval správne a rozhodol podľa § 46 zákona o správnom konaní. Predmetné rozhodnutie bolo vydané na základe spoľahlivo zisteného skutkového stavu, je zákonné a má predpísané náležitosti. Žalovaný sa súčasne stotožnil s posúdením veci správnym súdom.

IV. Právne posúdenie kasačným súdom

11. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v postavení kasačného súdu (ďalej aj „kasačný súd“) preskúmal rozsudok správneho súdu v rozsahu podanej kasačnej sťažnosti. Jeho príslušnosť pre toto konanie a rozhodnutie je daná v § 11 písm. h) SSP.

12. Kasačný súd s ohľadom na § 455 SSP nepovažoval za potrebné nariadiť vo veci pojednávanie a rozhodol o kasačnej sťažnosti bez jeho nariadenia. Rozsudok bol vyhlásený verejne po oznámení vyhlásenia dňa 26. júna 2024 v súlade s § 137 ods. 4 SSP.

13. So zreteľom na § 439 ods. 1, § 442 ods. 1, § 443 ods. 1 SSP účinného do 30. júna 2023 kasačný súd skonštatoval, že podaná kasačná sťažnosť smeruje proti rozsudku, voči ktorému je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou, včas. Žalobca je od súdneho poplatku oslobodený v zmysle § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

14. Kasačný súd po posúdení veci prišiel k záverom, ktoré odôvodňuje v nasledovnom texte.

V. Posúdenie kasačných námietok

15. Kasačný súd na úvod poznamenáva, že hoci kasačná sťažnosť bola rozsiahla, jej kasačné námietky do značnej miery opakovali žalobné body žalobcu, s ktorými sa správny súd veľmi presne, podrobne a dôkladne vysporiadal. Kasačný súd sa preto domnieva, že nebolo potrebné obsírne opakovať argumenty sťažovateľa, čo už správny súd urobil; namiesto toho uvedie svoje právne závery, odpovie na námietky sťažovateľa a osobitne sa vyjadrí k ústrednej námietke sťažovateľa, ktorou bolo nesprávne právne posúdenie veci správnym súdom.

16. Podľa sťažovateľa nesprávne právne posúdenie správnym súdom spočívalo v nesprávnom posúdení žalobnej námietky nedostatočného odôvodnenia, a to vo vzťahu k právu na realizáciu výrubu.

17. Na tomto mieste považuje kasačný súd za nevyhnutné zdôrazniť, že nesprávne právne posúdenie veci, predpokladá pochybenie správnosti riešenia právnych otázok správnym súdom. Právnym posúdením veci je činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej normy, ktorá vedie správny súd k právnym záverom vyjadreným vo svojom rozhodnutí. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

18. Kasačný súd považuje za dôležité tiež zdôrazniť, že konanie o kasačnej sťažnosti je ovládané zásadou dispozíciou. Obsah, rozsah a kvalita kasačnej sťažnosti predurčujú obsah, rozsah a kvalitu následného súdneho rozhodnutia. Ak je kasačná sťažnosť síce rozsiahla čo do počtu strán, ale pritom jednotlivé body kasačnej sťažnosti sú obsahovo totožné ako body žalobné, pričom sú len kuso zdôvodnené alebo im chýbajú dôvody, je takouto argumentačnou silou tak predurčený nielen rozsah činnosti kasačného súdu, ale potom aj obsah rozsudku súdu. Kasačný súd totiž nie je povinný ani oprávnený domýšľať kasačné námietky a argumenty za sťažovateľa. Takýmto postupom by prestal byť nestranným rozhodcom, ale preberal by úlohu advokáta (pozri uznesenie Ústavného súdu Českej republiky zo 6.1.2020, sp. zn. II. ÚS 875/20 a zo 14.9.2021, sp. zn. I. ÚS 776/21).

19. Pred vlastným posúdením veci kasačný súd konštatuje, že v konaní o kasačnej sťažnosti preskúmava predovšetkým rozhodnutie a postup správneho súdu. Sťažovatelia sú preto v kasačnej sťažnosti povinní uviesť konkrétnu argumentáciu spochybňujúcu závery vyslovené správnym súdom. Sťažovateľ vo svojej kasačnej sťažnosti veľmi rozsiahlo a neprehľadne odôvodňuje „jedným argumentom pred druhým“ svoj názor o nesprávnom právnom posúdení veci správnym súdom, pričom veľmi často rozporuje postup správneho súdu, ako správneho orgánu I. stupňa, resp. žalovaného.

20. Správny súd sa podrobne zaoberal všetkými podstatnými bodmi (námietkami) žaloby, pričom kasačný súd v zhode s názorom správneho súdu má za to, že žalovaný však svoje rozhodnutie náležite a podrobne odôvodnil. Vecne a relevantne reagoval na námietky uplatnené v odvolacom konaní vrátane námietok sťažovateľa. Napadnuté rozhodnutie teda nemožno považovať za nepreskúmateľné, resp. nedostatočne odôvodnené. Žalovaný pri svojom rozhodnutí vychádzal z dostatočných podkladov a riadne ho zdôvodnil. Sťažovateľ mal možnosť vyjadriť sa ku všetkým podkladom v rámci administratívneho konania aj odvolacieho konania, svoje argumenty zväčša opakoval.

21. Kasačný súd nezistil, že by napadnuté rozhodnutie žalovaného bolo vnútorne rozporným. V zhode s názorom správneho súdu konštatuje, že žalovaný sa riadne zaoberal všetkými námietkami vznesenými v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu a presvedčivo odôvodnil, z akých dôvodov im nevyhovelo a prečo považoval za správny a zákonný záver prvostupňového správneho orgánu.

22. Námietka sťažovateľa, že správny súd vec nesprávne právne posúdil tým, že nesprávne právne posúdil žalobnú námietku nedostatočného odôvodnenia vo vzťahu k právu na realizáciu výrubu nemohla obstať. Nesprávnym právom posúdením správneho súdu nie je, ak správny súd vysloví svoje právne závery na podrobnej oponentúre (a vyvracaní) jednotlivivo vznesených námietok žaloby ako to učinil správny súd (v bodoch 30-45 rozsudku) a ak logicky a argumentačne vyloží, prečo považoval za dostatočné a presvedčivé závery správnych orgánov, tak prvostupňového ako aj druhostupňového orgánu, ktoré si pri rozhodovaní zaobstarali všetky podklady na spoľahlivé určenie spoločenskej hodnoty drevín, o ktorých výrub sa jedná. Správny súd príliehavo pritom poukázal na to, že v rozhodnutí prvostupňového správneho orgánu je uvedená príloha č. 1, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto rozhodnutia a v ktorej sa uvádzajú práve údaje týkajúce sa výpočtu spoločenskej hodnoty drevín, o ktorých výrub ide. Správny súd pritom upriamil pozornosť na to, že spoločenská hodnota predmetných drevín bola vypočítaná podľa v tom čase platnej vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej len „vyhláška“). Prvostupňový správny orgán síce prevzal vypočítanú spoločenskú hodnotu drevín zo žiadosti žiadateľa, avšak preskúmaním administratívneho spisu správny súd zistil, že prvostupňový správny orgán vykonal ústne pojednávanie na mieste samom za účelom preverenia žiadosti žiadateľa, pričom prvostupňový správny orgán sa na základe miestneho zisťovania stotožnil s daným výpočtom spoločenskej hodnoty drevín, použitými prirážkovými indexmi a vyhodnotil výpočet spoločenskej hodnoty drevín za správny. V takomto postupe správneho orgánu nevidel žiadne pochybenie, naopak vyhodnotil za rýchly a hospodárny.

23. Kasačný súd preto v hodnotení tohto postupu správnym súdom nevidel nesprávne právne posúdenie námietky, navyše správny súd správne argumentuje, že pokiaľ by aj prvostupňový správny orgán vyčíslil spoločenskú hodnotu drevín nanovo, tak by sa dopracoval k rovnakému výsledku, nakoľko pravidlá výpočtu spoločenskej hodnoty drevín vo vyhláške sú dané jasne a jednoznačne. Pokiaľ teda na základe uvedených dôvodov správny súd vyhodnotil túto žalobnú námietku ako nedôvodnú, s jeho závermi sa kasačný súd stotožňuje a kasačnú námietku nesprávneho vyhodnotenia uvedenej žalobnej námietky považuje za nedôvodnú.

24. Námietku sťažovateľa, že správny súd postupoval nesprávne a dospel k nesprávnemu právnomu posúdeniu udeľovaniu výnimky z ochrany drevín vyhodnotil za nedôvodnú. Sťažovateľ v tejto

súvislosti správneho orgánu vyčítal, že len skutočnosť, že výrub dreviny nie je zakázaný ešte nestačí na to, aby bol výrub odôvodnený, ale naopak len odôvodnenosť výrubu v zmysle ZoPK zakladá možnosť udelenia súhlasu s výrubom. Podľa sťažovateľa správny orgán v administratívnom konaní tak nepostupoval, ale posudzoval iba žiadosť navrhovateľa a správny súd nesprávne právne posúdil zákonnosť tohto postupu.

25. Správny súd k námietke nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu v tom, že si nezaobstaral všetky potrebné podklady na rozhodnutie ako napríklad analýzy či posudky, poukázal na odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, ktorý sa podľa správneho súdu dostatočne vysporiadal s návrhmi žalobcu na doplnenie ďalších podkladov. Prvostupňový správny orgán nepovažoval doloženie ďalších dokumentov za potrebné, keďže mal dostatok podkladov na to, aby jeho rozhodnutie vychádzalo zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Prvostupňový správny orgán nebol podľa správneho súdu povinný zabezpečiť ďalšie podklady podľa uváženia žalobcu, keď už mal všetky podklady na to, aby vydal rozhodnutie, ktoré bude vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci, čomu tak bolo aj v tomto prípade. Na základe uvedeného táto žalobná námietka nespochybnila dostatočné odôvodnenie rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu.

26. Kasačný súd opakovane konštatuje, že sťažovateľom prednesené dôvody uvedené v kasačnej sťažnosti sa v rozhodnej miere zhodujú s jeho argumentáciou, ktorú uviedol v žalobe (v konaní) pred správnym súdom. Správny súd v odôvodnení napadnutého rozsudku reagoval na všetky základné námietky sťažovateľa a nad rámec odôvodnenia rozsudku správneho súdu okrem iného uviedol: K námietke absencie výpočtu spoločenskej hodnoty drevín, o ktoré ide, správny súd poukázal na bod 30 svojho rozsudku, kde sa s touto námietkou vysporiadal v rámci spochybnenia nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia správneho orgánu. Správny súd k výpočtu spoločenskej hodnoty drevín doplnil, že základná spoločenská hodnota drevín určených na výrub bola vypočítaná na hodnotu 56 511,00 Eur s následne s použitím indexov, ktoré sú vedené pod tabuľkou v časti „Legenda“ bola stanovená výsledná indexovaná spoločenská hodnota, ktorá predstavuje sumu 40 687,92 Eur. S ohľadom na uvedené správny súd nepovažoval túto žalobnú námietku za dôvodnú. Správny súd k námietke nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia uviedol, že prvostupňový a odvolací orgán pri rozhodovaní vychádzali zo spoľahlivo zisteného stavu, keďže si zaobstarali všetky podklady potrebné na zistenie skutkového stavu veci, a to napríklad analýza súčasného výskytu a stavu drevín; zhodnotenie ich ekologického a iného významu; posudok, či sa účel výrubu nedá dosiahnuť starostlivosťou a údržbou o predmetné dreviny, pričom žalobca v tomto smere spochybnil objektívne vyčíslenie spoločenskej hodnoty drevín. Taktiež žalobca uviedol, že nebol uvedený minimálny obvod stromov náhradnej výsadby ani v jednom rozhodnutí, a preto je napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné, pretože sa nedá určiť, či bola alebo nebola náhradná výsadba stanovená v dostatočnej miere.

27. Z kasačnej sťažnosti teda vyplýva, že sťažovateľ v podstate požaduje revíziu rozsudku správneho súdu, ktorým sa jeho žalobe proti rozhodnutiu žalovaného nevyhovelo. Sťažovateľ namietal, že v správnom konaní neboli vykonané ďalšie dôkazy (konkrétne namietal, že správne orgány nezaobstarali všetky potrebné podklady na rozhodnutie ako napríklad analýzy či posudky), pričom správny súd poukázal na odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, ktorý sa podľa správneho súdu dostatočne vysporiadal s návrhmi žalobcu na doplnenie ďalších podkladov. Prvostupňový správny orgán nepovažoval doloženie ďalších dokumentov za potrebné, keďže mal dostatok podkladov na to, aby jeho rozhodnutie vychádzalo zo spoľahlivo zisteného stavu veci.

28. K rozsahu dokazovania pred správnymi orgánmi kasačný súd uvádza, že správny poriadok je založený na základných zásadách, medzi ktoré nepochybne patrí aj zásada materiálnej (objektívnej) pravdy vyjadrujúca povinnosť správneho orgánu zistiť skutočný stav veci. Za týmto účelom správny orgán, nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania, ale je povinný obstaráť potrebné podklady pre vydanie svojho rozhodnutia, pričom výber dôkazov, ako aj rozsah dokazovania záleží len na jeho uvážení. Na druhej strane však so zákonom neobmedzenou voľnosťou správneho orgánu pri vykonávaní dokazovania, zodpovedá jeho obligatórna povinnosť náležite v odôvodnení rozhodnutia objasniť dôvody nevykonania ďalších dôkazov navrhnutých účastníkmi konania. Z odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu vyplýva, že tento sa dostatočne vysporiadal s návrhmi sťažovateľa na doplnenie ďalších podkladov. Prvostupňový správny orgán nepovažoval doloženie ďalších dokumentov (dokument starostlivosti o dreviny) za opodstatnený, nakoľko predmetný

dokument sa vypracováva pre verejné priestranstvá. V danom prípade sa podľa prvostupňového správneho orgánu jedná o súkromný pozemok a rovnako na súkromnom pozemku sa uskutoční náhradná výstavba. K požiadavke doloženia dendrologického a fytopatologického posudku prvostupňový správny orgán uviedol, že pracovník orgánu ochrany prírody je odborne spôsobilý a dostatočne skúsený s príslušným vzdelaním na to, aby posúdil fyziologický stav drevín ako aj ich vplyv na okolie. Z uvedených dôvodov by požadovanie predloženia posudku dendrologického a fytopatologického na riešenie dreviny bolo podľa prvostupňového správneho orgánu neefektívne z hľadiska zásada hospodárnosti a rýchlosti konania.

29. Kasačný súd dospel k záveru, že správny súd vo svojom rozsudku dostatočne vyhodnotil vykonané dokazovanie, na sporné otázky namietané sťažovateľom dal ústavne konformným spôsobom kvalifikované odpovede, a preto aj kasačný súd ho považuje za dostačujúci a udržateľný. V rozsudku správneho súdu a ani postupe, ktorý mu predchádzal, kasačný súd pri prerokovaní sťažnosti nezistil nič, čo by ho robilo neakceptovateľným, a teda vyžadujúcim korekciu zo strany kasačného súdu. Sťažnosťou napadnutý rozsudok je vnútorne logický, nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej svojvôle konajúceho správneho súdu, nie je arbitrárny a zrozumiteľným spôsobom dáva odpoveď na všetky otázky, prečo nebolo vyhovené predmetnej žalobnej námietke. Okolnosť, že sťažovateľ má odlišný názor, nezakladá porušenie označených základných práv a slobôd. Kasačný súd poukazuje na to, že aj Ústavný súd SR konštantne judikuje, že základné právo na súdnu ochranu garantované ústavou neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ho ani účelovo chápať tak, že jeho naplnením je vyhovenie všetkým návrhom účastníka konania (napr. II. ÚS 4/94, I. ÚS 8/96).

30. K námietke nevysporiadania sa so všetkými skutočnosťami uvádzanými sťažovateľom v jeho písomných vyjadreniach kasačný súd uvádza, že správny súd (všeobecný súd) nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých podrobností a detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie. (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

31. Pretože napadnutý rozsudok správneho súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnený, kasačný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru správneho súdu, najmä pokiaľ sa s ním stotožňuje. Kasačný súd nezistil žiadnu príčinnú súvislosť medzi postupom správneho súdu a jeho rozsudkom a tvrdeným nesprávnym právnym posúdením jeho námietok zo strany správneho súdu.

32. Správny súd ozrejmil, prečo nepovažoval žalobnú námietku týkajúcu sa nedoručenia kópie spisu a upierania možnosti podať kvalifikované vyjadrenie vo veci a v tej súvislosti namietaného porušenia povinnosti podľa § 3 ods. 2 Správneho poriadku za dôvodnú. Správny súd poukázal na to, že žalobca by mal možnosť vyhotovenia kópií (vrátane kópií na elektronických nosičoch) zo spisu v rámci jeho aktívneho úkonu nazerania do spisu, pokiaľ by ho využil. Keďže právo na nazeranie do spisu, na ktoré mu prvostupňový orgán poskytol, žalobca nevyužil, nemohol byť na tomto práve podľa názoru správneho súdu ukrátený. S takýmto záverom správneho súdu nebolo možné nesúhlasiť.

33. Rovnako správny súd ozrejmil, prečo nepovažoval námietku porušenia povinnosti v zmysle Správneho poriadku, Aarhuského dohovoru a Ústavy SR, tým, že mu prvostupňový orgán nedoručil kópie spisu o ktorú požiadal za dôvodnú, keď poukázal najmä na to, že prvostupňový správny orgán dal možnosť účastníkom konania vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré mali slúžiť k vydaniu rozhodnutia, keďže prvostupňový správny orgán listom zo dňa 10.02.2020 oboznámil účastníkov konania, že vo veci predmetnej žiadosti zhromaždil rozhodujúce podklady na vydanie rozhodnutia a teda ukončil zisťovanie skutkového stavu veci a obstarávania podkladov pred vydaním rozhodnutia a dal možnosť účastníkom konania oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia. Prvostupňový správny orgán oboznámil účastníkov aj s ich právom, ktoré majú v zmysle § 33 ods. 2 Správneho poriadku a možnosťou vyjadrenia sa ku kompletnému spisovému materiálu. Správny súd pritom priliehavo poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžp/3/2013 zo dňa 24.09.2013, z ktorého vyplýva, že žiadne ustanovenie Správneho poriadku neobsahuje povinnosť správneho orgánu zaslať fotokópiu celého spisového materiálu účastníkovi konania, a to ani na jeho žiadosť.

34. Pokiaľ sa sťažovateľ v súvislosti s neposkytnutím spisového materiálu v elektronickej podobe odvolával na Aarhuský dohovor, tak správny súd príliehavo pripomenul, že cieľom tohto dohovoru je umožniť účastníkom za podmienok určených vnútroštátnym právom prístup k informáciám, avšak nie tým, že na požiadanie žalobcu bude správny orgán sprístupňovať a zasielať spisové materiály účastníkom konania. Uvedený dohovor apeluje na príslušné orgány umožniť účastníkom konania prístup do spisu, čo značí, že k porušeniu zákona a k porušeniu tohto dohovoru by došlo iba v prípade, ak by správny orgán akýmkoľvek spôsobom zamedzil účastníkovi konania prístup k spisu, nahliadnutie, zabezpečenie si fotokópie a pod. O takýto prípad v prejednávanej veci však nešlo. Pretože ako vyplýva z obsahu administratívneho spisu, sťažovateľ možnosť vyhotovenia kópií (vrátane kópií na elektronických nosičoch) zo spisu v rámci jeho aktívneho úkonu nazerania do spisu (§ 23 ods. 1 Správneho poriadku) nevyužil, pričom nevyužil ani možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, hoci správny orgán si svoju povinnosť ustanovenú v § 33 ods. 2 Správneho poriadku preukázateľne splnil a umožnil mu pred vydaním rozhodnutia vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, čo však sťažovateľ nevyužil. Nemohol byť na tomto práve ani podľa názoru kasačného súdu ukrátený.

35. Tunajšiemu súdu neprináleží v kasačnom konaní preskúmať opätovne rozhodnutie žalovaného v rozsahu preskúmania vykonaného správnym súdom. Predmetom preskúmania môže byť preto iba to, či rozhodnutie správneho súdu k námietkam uvedeným v kasačnej sťažnosti obstoja. Kasačný súd je pritom povolaný iba na preskúmanie v rozsahu vymedzenom sťažovateľom.

36. Za nedôvodnú vyhodnotil kasačný súd aj námietku sťažovateľa, že nebolo zo strany správnych orgánov postupované v zmysle „princípov dobrej verejnej správy“. V tejto súvislosti nemožno opomenúť skutočnosť, že verejná správa je službou verejnosti a základné pravidlá konania uvedené v § 3 Správneho poriadku, pre ktoré východiskom je systém prameňov práva predovšetkým ústava (najmä čl. 2) a zákony (vrátane právnej úpravy založenej právom Európskych spoločenstiev resp. upravenej medzinárodnými zmluvami) i keď sú formulované viac všeobecným spôsobom, je potrebné, vzhľadom na to, že slovenské právo je súčasťou európskeho právneho systému, v praxi interpretovať v duchu európskeho štandardu všeobecných požiadaviek na kvalitu postupov a činnosti verejnej správy súhrnne označovaných ako princípy „dobrej správy“ (Good Governance, Good Administration), majúceho základ v judikatúre európskych inštitúcií a niektorých dokumentoch najmä Rady Európy (najmä odporúčania a rezolúcie Výboru ministrov Rady Európy) a Európskej únie ako je Odporúčanie CM/Rec (2007) Výboru ministrov členských štátov Rady Európy z 20. júna 2007 o dobrej verejnej správe.

37. Sťažovateľ síce správne poukazuje na východiská dobrej verejnej správy a z toho plynúce požiadavky dobrého správneho postupu, zákonnosti a správnosti rozhodnutí orgánov verejnej moci v súlade s princípmi Good Governance a Good Administration ako aj na to, že ochrana práva na priaznivé životné prostredie je verejným záujmom, nakoľko smeruje k budovaniu viery v právny štát a dôveru k správnosti rozhodnutia orgánov verejnej moci, nepreukázal však, že správne orgány takto nepostupovali a nepreukázal, že konali v rozpore s princípmi dobrej verejnej správy. Práve naopak tým, že správny súd podrobne reagoval na všetky podstatné námietky sťažovateľa, ktoré smerovali vo svojej podstate k porušeniu niektorých princíпов dobrej verejnej správy (ako napríklad sťažovateľom tvrdené porušenie práva na prístup k podkladom rozhodnutia, resp. sťažovateľom namietané porušenie povinnosti správnych orgánov (v zmysle Správneho poriadku, Aarhuského dohovoru a Ústavy SR) nedoručením kópie spisu o ktorú požiadal, ale aj sťažovateľom namietaná porušená povinnosť správnych orgánov náležite odôvodniť svoje rozhodnutia), ktoré vyhodnotil správny súd ako nedôvodné, s čím sa kasačný súd stotožnil, nebolo možné takúto kasačnú námietku sťažovateľa vyhodnotiť za dôvodnú. Preto námietku sťažovateľa, že rozhodnutie správneho orgánu napadnuté správnu žalobou ako aj rozsudok správneho súdu sú v priamom rozpore s týmito princípmi, nemohla aj na základe vyššie uvedených dôvodov (pozri bližšie vyhodnotenie predchádzajúcich námietok sťažovateľa) obstať.

38. Súhrnne sa tak kasačný súd v prejednávanej veci plne stotožnil s hodnotením a závermi správneho súdu v napadnutom rozsudku, ktoré považuje za správne a náležite vyargumentované. To, že s nimi sťažovateľ nesúhlasí a má iný názor, samo o sebe neznamená, že napadnutý rozsudok je nezákonný. S ohľadom na pomernú podrobnosť a obsažnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku správneho súdu, ako aj napadnutého rozhodnutia, s ktorými sa kasačný súd stotožnil a ďalej s prihliadnutím na to, že kasačné námietky v značnej miere preberajú žalobné námietky žalobcu, reagoval kasačný súd na kasačné námietky koncentrovanejšie, aby neopakoval už niekoľkokrát povedané. Z uvedených

dôvodov nemohol kasačný súd zistiť ani prípadnú polemiku sťažovateľa s argumentáciou správneho súdu.

39. Námietky sťažovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozsudku správneho súdu, a preto kasačný súd dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a podľa § 461 SSP ju zamietol.

40. Sťažovateľ žiadal kasačný súd o predloženie prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru EÚ: a/ Či samotné vyžadovanie informácií v konaniach vo veciach životného prostredia je zneužívaním práva, ktoré priznáva Aarhuský dohovor verejnosti a zaväzuje Slovenskú republiku ako stranu dohody, b/ Či absencia porovnania environmentálneho záujmu na zachovaní drevín a hospodárskeho záujmu na povolení výrubu je v súlade s právom EÚ a závermi rozsudku Pezinská skládka.

41. Prvá sformulovaná otázka sa síce týka výkladu čl. 4 Aarhuského dohovoru, ale aj čl. 3 a 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/4/ES z 28. januára 2003 o prístupe verejnosti k informáciám o životnom prostredí, ktorou sa zrušuje smernica Rady 90/313/EHS (ďalej len „smernica 2003/4“), kasačný súd však nepovažoval za potrebné na sťažovateľom sformulovanú otázku sa dotazovať Súdnemu dvoru EÚ, pretože kasačný súd môže podať odpoveď na uvedenú otázku práve poukázaním na rozsudky SD EÚ, ktoré sa zaoberali nielen výkladom čl. 4 Aarhuského dohovoru, ale aj čl. 3 a 4 smernica 2003/4.

42. Vyžadovanie informácií v konaniach vo veciach životného prostredia nie je zneužívaním práva, ktoré priznáva Aarhuský dohovor verejnosti a zaväzuje Slovenskú republiku ako stranu dohody. O tom niet žiadnych pochyb a nepochybne uvedenou otázkou sa už opakovane zaoberal aj SD EÚ napríklad v rozhodnutí veci C-234/22 (Roheline Kogukond a i.) v ktorom SD EÚ k výkladu článku 4 ods. 2 smernice 2003/4 uviedol nasledovné: „(...) právo na informácie znamená, že zverejnenie informácií by malo byť všeobecným pravidlom, pričom orgány verejnej moci by mali mať možnosť odmietnuť žiadosť o informácie o životnom prostredí iba v niekoľkých osobitných a jasne definovaných prípadoch. Výnimky z práva na prístup by sa preto mali vykladať reštriktívne a verejný záujem, ktorému slúži zverejnenie, by sa v každom jednotlivom prípade mal zvažovať oproti záujmu, ktorému slúži zamietnutie zverejnenia, s výnimkou situácií upravených v článku 4 ods. 2 druhom pododseku tretej vety smernice 2003/4, pokiaľ ide o informácie o emisiách do životného prostredia.“

43. K podobnému záveru dospel SD EÚ aj v rozhodnutí vo veci C-619/19 (Land Baden Württemberg) a rozhodnutí vo veci C-71/10 (Office of Communications), pričom v rozhodnutí C-71/10 SD EÚ dodal k výkladu článku 4 ods. 2 smernice 2003/4 aj nasledovné: „(...) orgán verejnej moci, ktorý má k dispozícii informácie o životnom prostredí alebo sú preň tieto informácie uchovávané, môže na účely posúdenia žiadosti, ktorej cieľom je sprístupniť tieto informácie fyzickej alebo právnickej osobe, pri zvažovaní verejných záujmov, ktorým slúži zverejnenie, oproti záujmom, ktorým slúži zamietnutie zverejnenia, kumulatívne zohľadniť viaceré dôvody zamietnutia uvedené v tomto ustanovení.“

44. Vo veci C-279/12 (Fish Legal a Shirley) SD EÚ konštatoval, že ak je subjekt považovaný za orgán verejnej moci tak „(...) je povinný poskytnúť každému žiadateľovi všetky informácie o životnom prostredí patriace do jednej zo šiestich kategórií informácií vymenovaných v uvedenom článku 2 bode 1, ktoré má k dispozícii alebo ktoré sú preň uchovávané, okrem prípadu, keď sa na žiadosť vzťahuje niektorá z výnimiek stanovených v článku 4 tejto smernice.“

45. K podobným záverom dospel SD EÚ v rozhodnutí vo veci C-204/09 zo 14.2.2012 (Flachglas Torgau), kde sa SD EÚ zaoberal cieľom prijatia smernice 2003/4: „(...) cieľom je zabezpečiť, aby každá fyzická alebo právnická osoba z členského štátu Únie mala právo na prístup k informáciám o životnom prostredí držaným orgánmi verejnej moci alebo na ich účet bez toho, aby musela preukázať oprávnený záujem (pozri v tomto zmysle rozsudok Ville de Lyon, už citovaný, bod 36).

46. Sťažovateľom sformulovaná prvá prejudiciálna otázka teda nielenže bola SD EÚ už opakovane zodpovedaná, ale čo je dôležité zdôrazniť, v predmetnej veci nebola nijako tematizovaná, resp. relevantná, pretože sťažovateľovi neboli odopreté vyžadované informácie vo veciach životného prostredia, ale nebola mu poskytnutá kópia administratívneho spisu, pretože nevyužil právo na nahliadnutie do spisu, ktorého súčasťou bolo aj jeho právo zhotoviť si kópie spisu, čo však nevyužil a nevyužil ani svoje právo oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia, v rámci ktorého si mohol kópie požadovaných dokladov zhotoviť, čo nevyužil.

47. Ani druhá sťažovateľom sformulovaná otázka nie je nespôsobilá vyvolania prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie. Podľa čl. 267 ZFEÚ má Súdny dvor Európskej únie právomoc vyjadrovať sa k otázkam týkajúcim sa výkladu zmlúv, platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Únie, čo aj Súdny dvor Európskej únie opakovane vyslovil vo

svojej rozhodovacej činnosti (napr. rozsudok z 21. júna 2017, C-621/15, W. a iní, ods. 39 a 40). Otázka navrhnutá sťažovateľom je totiž tematizovaním právneho problému, ktorý bol riešený v súdnom konaní v rámci jeho námietky ako nedostatku podkladov, z ktorých správne orgány vychádzali, pričom kasačný súd v bode 32 tohto rozsudku objasnil prečo nepovažoval nedostatok ďalších dôkazov vykonaných správnym orgánom (ako dokument starostlivosti o dreviny a dendrologický a fytopatologický posudok za opodstatnený, pričom kasačný súd zdôrazňuje, že žiadateľovi bolo v súlade s § 48 ods. 1 zákona o ochrane prírody a krajiny uložená povinnosť náhradnej výsadby, ktorú musí uskutočniť na svoje náklady.

48. Kasačný súd si je vedomý, že vzhľadom na skutočnosť, že proti jeho rozhodnutiam zákon nepripúšťa opravné prostriedky (okrem ústavnej sťažnosti), vzťahuje sa naň čl. 267 ods. 2 ZFEÚ, a teda je povinný sa na Súdny dvor Európskej únie obrátiť. V tu prerokúvanej veci však kasačný súd identifikoval v prípade prvej sformulovanej otázky sťažovateľom vyslovené pochybnosti o výklade práva Európskej únie, na ktorú už SD EÚ opakovane odpovedal, a preto nie je sporná. Netýkala sa však sťažovateľa. V prípade druhej sformulovanej otázky, vzhľadom na to, že ju sťažovateľ uplatnil v žalobe v podobe námietky nedostatku podkladov, s ktorou sa správny aj kasačný súd zaoberali, pričom nešlo o otázku, od ktorej posúdenia by záviselo rozhodnutie kasačného súdu v prerokúvanom prípade, preto kasačný súd dospel k záveru, že druhá sformulovaná otázka nemá žiadnu relevanciu pre posudzovanú vec, preto na jej položení nevidí dôvod.

49. Sťažovateľovu žiadosť kasačný súd neposúdil ani ako návrh na prerušenie konania, a preto o ňom ani nerozhodol samostatným výrokom.

50. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. (1) v spojení s § 167 ods. 1 a § 168 druhej vety SSP spôsobom uvedeným vo výroku rozsudku. Kasačný súd žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko v kasačnom konaní nebol úspešný. Kasačný súd nepriznal trovy konania ani žalovanému. Ten bol síce v konaní úspešný, avšak má postavenie orgánu štátnej správy a kasačný súd nevzhliadol žiadne výnimočné dôvody, pre ktoré by mu mali byť trovy konania v zmysle § 168 druhej vety SSP priznané.

51. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 139 ods. 4 prvá veta SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.